PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

JAARRAPPORT 2023

concept d.d. 16 mei 2024

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

JAARRAPPORT 2023

Inhoudsopgave: Blz.

Bestuursverslag		1	t/m	11
Jaarrekening				
	Balans	12	en	13
	Staat van baten en lasten	14		
	Kasstroomoverzicht	15		
	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	16	t/m	18
	Toelichting op de balans	19	t/m	24
	Toelichting op de staat van baten en lasten	25	t/m	30
Overige gegevens:				
	Vaststelling en resultaatbestemming	31		
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	32		
Bijlagen:				
I	i. Wijkdiaconieën: banksaldi en uitstaande middelen	36		
	ii. Overzicht per wijkdiaconie (op combinatieniveau)	37	t/m	40
II.	Overzicht beleggingen	41		
III.	Overzicht en exploitatie onroerende zaken	42		
IV.	Specificatie Stek projecten	43		
V.	Overzicht bijdragen en subsidies diaconale gelden	44	t/m	46
VI.	Recapitulatie totaalbudget Stek	47		

BESTUURSVERSLAG

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

BESTUURSVERSLAG 2023

1. Doelstelling en activiteiten

Doelstelling algemeen
De Protestantse Diaconie Den Haag stelt zich ten doel om vanuit de christelijke gemeente mensen in de marge van de samenleving te ondersteunen, sociale uitsluiting tegen te gaan en om de onderlinge verbondenheid van mensen en het vreedzaam samenleven van verschillende groepen in de stad te stimuleren. Daartoe signaleert de Diaconie ook maatschappelijke problemen en geeft die door aan verantwoordelijke instanties.
Het doel van deze inzet is gerechtigheid en barmhartigheid. De werkwoorden *Delen Dienen Durven Doen* vatten de missie van de Diaconie kernachtig samen.

In het Beleidsplan 2021-2023 onderscheidt de Diaconie vijf brandpunten van beleid:
1. Diaconaal werk in de wijken,
2. Armoedebestrijding en individuele hulpverlening,
3. Ondersteuning van vluchtelingen en ongedocumenteerden,
4. Diaconaal jeugdwerk en
5. Ouderenwerk met de wijkgemeenten.

Uitgaande van deze beleidsmatige brandpunten ondersteunde de Diaconie in 2023 verschillende werkzaamheden en voorzieningen voor diaconaal werk in Den Haag. Ook was er aandacht voor de ondersteuning van en reflectie op het diaconale werk in de verschillende wijkgemeenten.

De werkzaamheden van de Diaconie worden, waar mogelijk in samenspraak en samenwerking met de betreffende wijkdiaconieën, voor de Diaconie uitgevoerd door Stek, stichting voor stad en kerk in Den Haag.

In het geheel van de Protestantse Kerk in Den Haag draagt de Diaconie bij aan een aantal gemeenschappelijke activiteiten, zoals het Fonds voor Ontwikkeling en Vernieuwing en het tijdschrift Kerk in Den Haag. Daarnaast onderhoudt de Diaconie vanouds subsidierelaties met de Stichting Straatpastoraat, de Stichting Aandachtscentrum en de Stichting SIV.

Voor 2023 werd de structurele subsidie aan Stek gesteld op € 2.050.000 (2022: € 2.025.000). Om de continuïteit van door Stek uitgevoerde activiteiten te waarborgen besloot de Diaconie zich vast te leggen op een structurele bijdrage van (gemiddeld) € 2 mln per jaar gedurende de periode 2019 tot en met 2023. Hierdoor heeft Stek een stabiele financiële basis die aangevuld kan worden met subsidies van de gemeente en bijdragen van fondsen. Voor bijna alle projecten van Stek geldt namelijk dat er naast de financiële steun van de Diaconie ook bij andere kerkelijke organen, fondsen en/of de gemeente Den Haag wordt geworven.

De bijdrage aan Stek is weergegeven met een verantwoording naar activiteiten in de jaarrekening 2023 van Stek. Deze jaarrekening wordt door het desbetreffende bestuur overgelegd aan de Diaconie in het kader van de tussen beide rechtspersonen geldende overeenkomst. In de jaarrekening is een overzicht opgenomen van de diverse door de Diaconie (mede)gefinancierde Stekprojecten.

Nieuw beleidsplan 2024-2028

In 2023 werkte de Diaconie in de vergaderingen van moderamen en college toe naar de vaststelling van een nieuw beleidsplan. Ook werd samen met Stek een beleidsdag georganiseerd in de Maranathakerk. Belangrijke verschuivingen in dit beleidsplan springen direct in het oog wanneer met naar de nieuwe brandpunten kijkt: ouderenwerk is geen brandpunt meer is en duurzaamheid is als nieuw brandpunt toegevoegd. Het beleidsplan is te vinden op de website van de Protestantse Diaconie.

Minder direct zichtbaar, maar wel van belang zijn de keuzes die zijn gemaakt in de randvoorwaarden voor dit beleid en dan met name met betrekking tot de uitgangspunten voor het begrotingsbeleid voor de jaren 2024 tot 2028. Om ook in de toekomst de financiering van het diaconale werk mogelijk te maken, is besloten voor de jaren 2024-2028 een nominaal kernvermogen in stand te houden en de diaconale bijdrage aan Stek pas dan te indexeren op het moment dat er daartoe ruimte is. Voor de diaconale activiteiten die Stek uitvoert betekende dit concreet, dat voor 2024 een aanzienlijke bezuiniging moest worden voorbereid. Het vermogen liet namelijk geen indexering toe.

Activiteiten

Hier volgt een korte weergave van de diaconale aandachtsvelden in Den Haag en de projecten die door Stek in 2023 uitgevoerd zijn.

Diaconaal werk in de wijken

Belangrijke basis van het diaconale werk is gelegen in het werk van de verschillende buurt-en-kerkhuizen in de wijken van de stad (Bouwlust/Vrederust in Den Haag Zuidwest), Transvaal, Schilderswijk en Segbroek). Omdat er in de Haagse Hout geen buurt-en-kerkhuis is, ondersteunt de Diaconie het diaconale werk van de wijkgemeenten door de inzet van een diaconaal opbouwwerker.

In de wijken Bouwlust en Vrederust van Den Haag Zuidwest heeft het **buurt-en-kerkhuis Shalom** zich, in goede samenwerking met wijkgemeente en wijkdiaconie, sterk kunnen ontplooien. De samenwerking met de verschillende partners in de wijk werd versterkt en buurt-en-kerkhuis Shalom groeit en bloeit in deze wijk, die als een van de kwetsbaarste wijken van Den Haag beschouwd wordt. Bij de Kies! Voedselbankwinkel kan de klant van de Voedselbank zelf de boodschappen kiezen. Ook is er rond het bezoek aan Kies! tijd voor koffie en thee en vooral ook tijd en aandacht voor de keuzes, die onze bezoekers in hun leven maken. Deze coach-gesprekken helpen de coachees om zichzelf op waarde te schatten, en de moed te verzamelen hier iets mee te gaan doen. En net als buurt-en-kerkhuis werpt ook de moestuin haar vruchten af.

Ook **Kariboe Bibi**, het ontmoetingscentrum voor en door sub-Sahara Afrikaanse vrouwen, was in 2023 in buurt-en-kerkhuis Shalom gehuisvest. Voor veel van de vrouwen zijn de wekelijkse inloop met de maaltijd en de activiteiten een belangrijke bron van ontmoeting en zingeving geworden. Ook wordt er veel informatie gedeeld over school, opleiding, taal, opvoeding, gezond eten, huiselijk geweld en er lopen enkele intensieve begeleidingstrajecten met afzonderlijke vrouwen.

Ook bij **buurt-en-kerkhuis Bethel** stonden de deuren open voor bezoekers van de verschillende activiteiten en anders gewoon voor een kop koffie of een maaltijd, gezelschap,

een luisterend oor (al dan niet van een van de buurtvertrouwenspersonen) en waar nodig hulp bij hulpvragen en problemen. De Wake voor Vluchtelingen werd in samenwerking met Sant'Egidio georganiseerd en kende een mooi programma en een goede opkomst. De samenwerking met de Haagse Dominicus is intensief en goed, de wijkgemeenten Bergkerk en Maranathakerk hebben meer moeite om de verbinding met buurt-en-kerkhuis Bethel ook werkelijk gestalte te geven.

Bij **buurt-en-kerkhuis De Paardenberg** valt de sterke toename van de bezoekersaantallen in 2023 op. Wellicht een effect van de nadruk op de meer outreachende benadering. Ook het aantal mensen dat bij het inloopspreekuur werden geholpen, steeg aanmerkelijk. Veel mensen klopten aan voor hulp bij de aanvraag van hun energietoeslag; in onze complexe samenleving blijft de taal voor velen een enorme hobbel. Het grote uitdeelpunt van de Voedselbank (meer dan 150 huishoudens per week) draaide goed en vaak kon ook nog wat extra's worden uitgedeeld. Ook bij de wekelijkse maaltijden stegen de aantallen deelnemers, de bijeenkomsten worden door de bezoekers ervaren als een warme gemeenschap waar het over iets gaat en waar mensen naar elkaar omzien. De Paardenberg bevindt zich in het gebied van de wijkgemeente De Drieklank, maar deze wijkgemeente heeft vooral banden met de Kinderwinkel om de hoek in de Van Baerlestraat (zie onder bij jeugdwerk).

In het gebied van de wijkgemeenten van de Christus Triumfatorkerk en de Duinzichtkerk, kreeg het **diaconaal opbouwwerk Haagse Hout** steeds meer gestalte. Een speerpunt was de vriendelijke nabijheid van de kerken in de wijken zichtbaarder maken, o.m. door aanbod van activiteiten (Zomerstek), door aansluiting bij wat er al gaande is (in het activiteitencentrum van St. Philadelphia bijvoorbeeld) en door zorgvuldig te netwerken. Het blijft zoeken naar goede wegen om de pastorale en diaconale expertise van de kerken ook voor mensen buiten de eigen gemeenschap toegankelijker te maken. Ook was er in 2023 nog steeds aandacht voor vluchtelingen uit de Oekraïne in Bezuidenhout en de crisisnoodopvang van vluchtelingen uit Ter Apel in de Duinzichtkerk.

In het centrum van de stad werkt de diaconaal werker in **Buurt & Lukas** intensief samen met de wijkdiaconie en wijkgemeente van de Lukaskerk. Met de Evangelisch-Lutherse Gemeente is een goede samenwerking, ook op diaconaal gebied. In de Lukaskerk zijn veel diaconale activiteiten, waaronder de kringvieringen, een inloopspreekuur en ook een uitdeelpunt van de Voedselbank. Bij de Kringvieringen is ruimte voor persoonlijke verhalen en leren mensen die elkaar normaal niet tegenkomen, elkaar aan tafel beter kennen rond de thema's die aan de orde zijn. Het project Luisterkracht, waarin predikant en diaconaal werker nauw samenwerken, zet in op intensieve ontmoetingen tussen mensen die in armoede leven en mensen met invloed en kreeg in de loop van 2023 steeds verder gestalte. De Commissie Sociaal Minimum van Minister Schouten voor Armoedebeleid had met enkele deelnemers van Luisterkracht indringende gesprekken en bood mede daarom in juni haar eindrapport aan in de Lukaskerk. Voor de zomeractiviteiten werd samengewerkt met de Havenkerk.

Armoedebestrijding en financiële hulp

Het werk van de **financiële hulp** ging op vergelijkbaar niveau met 2022 door met een lichte stijging van de hulpvragen naar ruim negenhonderd. De contacten met de Gemeente den Haag waren ook dit jaar goed. Signalering van financiële nood geschiedt vooral via de jaarlijkse rapportage en via de inbreng Cliëntenraad Sociaal Domein. Daarnaast werd advies en

voorlichting gegeven aan een dertigtal organisaties en hulpverleners, waaronder diakenen. Ook de voorlichting aan internationale en migrantenkerken vroeg aandacht.

Via de **Commissie Bijstandszaken** werd vooral steun verleend aan mensen zonder papieren (en dus ook voor vluchtelingen tijdens hun procedure), die vaak nergens anders kunnen aankloppen. De pilot trajectbegeleiding, die in nauwe samenwerking met het Wereldhuis en Vluchtelingenwerk was gestart, werd in 2023 onderbroken. Het aantal hulpvragen nam wat af, hetgeen vooral verband houdt met de verbeterde samenwerking met Sociale Fondsen als voorliggende voorziening. Via Sociale Fondsen werd ook in 2023 stevig bijgedragen aan het Tandartsenfonds.

Ondersteuning aan vluchtelingen en mensen zonder papieren

De Diaconie steunt **Den Haag Wereldhuis**, advies- en kenniscentrum voor mensen waar mensen zonder papieren terecht kunnen voor ondersteuning en waar ze ook worden geholpen om een sociaal netwerk kunnen opbouwen. De nieuwe huisvesting van het Wereldhuis aan de Hooftskade blijkt een enorme stimulans voor het werk en draagt sterk bij aan de zichtbaarheid van het werk in de stad. De doelstellingen van het Wereldhuis zijn: mensen zonder papieren ondersteunen bij het verkrijgen van hun basisrechten, mensen zonder papieren versterken in hun zelfstandigheid, mensen zonder papieren adviseren over en begeleiden naar een toekomstperspectief en de belangen behartigen van mensen zonder papieren. Het spreekuur telde bijna vijfduizend bezoeken, het aantal unieke bezoekers steeg tot boven de elfhonderd. Daarnaast organiseerde het Wereldhuis samen met partners themabijeenkomsten en Life Skills Workshops. In toenemende mate kregen bezoekers een rol binnen het Wereldhuis, in het kader van het inzetten op de versterking van hun zelfstandigheid. Niet alleen in de keuken, maar ook in het spreekuur, als host bij lunches en bezoeken en bij zichtbaarheidsactiviteiten.

Medewerkers van Stek participeren in diverse lokale, landelijke en Europese **netwerken** rond thema's van mensen zonder papieren, zoals het Breed Stedelijk Overleg Ongedocumenteerden en het Medisch Overleg Ongedocumenteerden, het landelijk Platform Migranten Zonder Verblijfsvergunning, de landelijke Werkgroep Vluchtelingen van de Raad van Kerken en het Europese netwerk A World of Neighbours. De **belangenbehartiging** krijgt niet alleen in deze netwerken verder gestalte. De zichtbaarheidsactiviteiten in de wijk en de stad helpen hierbij en ook de netwerkbijeenkomsten die werden georganiseerd (rond oudere ongedocumenteerden of rond de verkiezingen) dragen hier aan bij.

Ook faciliteert de Diaconie in het project **De Halte** de huisvesting en opvang van vluchtelingen, in het bijzonder van vrouwen met jonge kinderen, en van enkele mannen met ernstige, vaak psychische, problemen.

De acute **vluchtelingenopvangcrisis** van 2022 leidde tot een crisisnoodopvang, waar ook kerken in Den Haag aan bijdroegen. In goede afstemming met de Diaconie en de Algemene Kerkenraad van Protestantse Kerk Den Haag coördineerde Stek de opvang van tientallen vluchtelingen, die via INLIA (Internationaal Netwerk van Lokale Initiatieven met Asielzoekers) in 2022 naar Den Haag kwamen. In 2023 liep deze opvang op drie plekken nog steeds door: in de Bosbeskapel en de Duinzichtkerk en ook de plek in samenwerking met de Scheveningse Diaconie.

Jeugdwerk

De Diaconie steunde de **Kinderwinkel** in Moerwijk, die activiteiten voor kinderen en hun ouders in deze wijk organiseert. Na opheffing van de beperkingen als gevolg van de coronapandemie konden alle activiteiten weer gewoon doorgaan. Het opnieuw starten viel niet alleen maar mee. De werving van vrijwilligers is een uitdaging, het aanbod in de wijk neemt door inzet van de Gemeente Den Haag toe. Kinderinloop, tienerinloop, meidenclub, huiswerkclub en het tienerrestaurant vormen de ruggengraat van het weekprogramma. Het zomerkamp is een eigen hoogtepunt.

In de Kinderwinkel kreeg ook de uitbreiding van **JONG** naar Moerwijk verder gestalte. Daarnaast werd het project JONG Transvaal en de uitbreiding JONG Schilderswijk mede gefinancierd. Uitdaging blijft het vinden van goede coaches, die zowel inhoudelijk de vereiste begeleiding kunnen bieden als ook persoonlijk een rolmodel kunnen zijn voor de tieners. De organisatie van dit project werd aangepast doordat een aantal hoofdcoaches in 2023 in dienst kwam van Stek.

Het werk van **StekJong** omvat verschillende projecten, die in 2023 werden gesteund, waaronder *Zinzoekers*, *Jonge Gezinnen, Godly Play* en de *School van Barmhartigheid. Wij zijn Den Haag* werd aan het begin van 2023 beëindigd. Godly Play verbreedde zich met nieuwe methodieken en bewijst zich ook als methodiek in de context van de Kinderwinkel. Er werden acht vertel- en intervisietrainingen gehouden. De *School van Barmhartigheid* gesteund heeft als doel leerlingen oog te leren krijgen voor anderen en nieuwsgierigheid aan te wakkeren, omdat dit het begin van barmhartigheid is. Samen met vijf scholen en instellingen werden lessenseries ontwikkeld, die steeds grote indruk maken op de leerlingen. Gesprekken met mensen zonder papieren worden voorbereid en de verhalen van vluchtelingen missen hun uitwerking vaak niet. Het aantal scholen dat deelneemt, groeit nog steeds.

Ouderenwerk

Het ouderenwerk werd voortgezet met meer nadruk op thuiswonende, geïsoleerde ouderen (75+), omdat deze groep groeit en op weinig geestelijke zorg kan rekenen. Vrijwilligers spelen er een belangrijke rol, bijvoorbeeld in het maatjesproject 'Blijf je nog even' dat goed door bleef lopen. Winterstek en Zomerstek beantwoorden aan behoeften van vele ouderen in stad en kerk. Na de zomer werd duidelijk dat de noodzakelijke bezuinigingen bij Stek in elk geval het ouderenwerk zouden treffen.

Communicatie en Publiciteit

De Diaconie had voor 2023 19 diaconale themacollecten op de rol. De communicatieadviseurs van Stek maakten voor deze collecten teksten die te gebruiken zijn als collecte-aankondiging achter de tafel, in het wijkkerkblad of op de website van de wijkgemeente. Naast de themacollecten waren er ook twee bijzondere collecten in 2023, waarvan de opbrengst door de Diaconie werd verdubbeld. Het ging hierbij allereerst om een collecte voor de slachtoffers van de aardbevingen in Turkije en Syrië in februari 2023 en een tweede collecte na de zomer in september/oktober voor de hulp aan de slachtoffers van de aardbevingen in Marokko en de overstromingen in Libië.

2. Organisatie en bestuur

Per 31 december 2023 bestond het moderamen van de Diaconie uit de volgende leden:
- mw. Pauline Kuipers, voorzitter
- mw. Willemien de Vlieger-Moll, secretaris
- dhr. Herman Fledderus, penningmeester
- dhr. Godert van der Feltz, penningmeester
- dhr. Jan Kouwenberg, lid
- mw. Astrid Frey, lid

De voordracht van twee nieuwe leden, waaronder een nieuwe penningmeester, was op dat moment aanstaande en in het begin van 2024 werden mw. Alie Kortleve en dhr. Frank van der Heijde ook benoemd. De bestuursleden zijn onbezoldigd in functie en ontvangen uitsluitend een onkostenvergoeding.

De Diaconie laat zich bijstaan door twee vaste commissies: de **Commissie Bijstandszaken** (CBZ), voor aanvragen voor financiële hulp van € 300 t/m € 1.400 (via Stek) en de **Beleggingsadviescommissie** voor advies over het beleggings- en financieel beleid. De leden van beide commissies worden benoemd door de Diaconie en werken volgens een reglement dat is vastgesteld door de Diaconie. Door beide commissies worden afzonderlijke jaarrapportages gemaakt.

In 2023 vergaderde het moderamen van de Diaconie elf maal. Daarnaast waren er overleggen met de Algemene Kerkenraad en het College van Kerkrentmeesters en het bestuur en management van Stek. Het voltallige College van Diakenen kwam zevenmaal bijeen. Veel aandacht ging uit naar het nieuwe beleid, zowel inhoudelijk als financieel. Regelmatig werden presentaties gehouden van het werk in de verschillende wijken en van projecten, die (mede) gefinancierd worden door de Diaconie.
De uitvoerende taken ten behoeve van de Diaconie (financiën, gebouwenbeheer, communicatie e.d.) vinden deels plaats binnen Stek op basis van een in 2017 vastgestelde overeenkomst kostenverdeling. Daarnaast zijn voor de diaconie vier freelancemedewerkers actief die (parttime) het gebouwenbeheer en financiën ondersteunen.

Op basis van de projectplannen en projectrapportages spreken het moderamen van de Diaconie en het managementteam van Stek met elkaar over de resultaten van het werk. In die plannen en rapportages is aandacht voor de diaconaal kwalitatieve impact van het werk als ook voor de kwantitatieve resultaten (zoals aantallen deelnemers, bezoekers en vrijwilligers). De resultaten worden geteld en verteld.

3. Financieel beleid

De Diaconie heeft in de loop van de jaren een beleggingsportefeuille opgebouwd waarmee een groot deel van de diaconale activiteiten doorlopend gefinancierd kan worden.
Uitgangspunt van het beleid hierbij is grosso modo dat het vermogen ook in de toekomst de financiering van het diaconale werk in de stad bestendig mogelijk zal kunnen maken.

De financiële doelstellingen van de Diaconie kunnen als volgt worden geformuleerd:

a. Jaarlijks dient er een bedrag aan inkomsten gegenereerd te worden, waarmee het diaconaal werk dat uitgevoerd wordt door Stek, de bijdragen aan wijkgemeenten, de overige vaste subsidies en de organisatiekosten bekostigd kunnen worden. In 2023 is dit een bedrag van ruim € 2,5 mln.
b. Het belegd vermogen dient indien mogelijk in stand gehouden te worden, met correctie voor inflatie.

Het financieel beleid richt zich erop zorgvuldige afwegingen te maken om deze doelstellingen te realiseren.

4. Beleggingsbeleid en ontwikkelingen in 2023

Het beleggingsbeleid van de Diaconie is vastgelegd in een beleggingsstatuut. Daarin is onder meer bepaald in welke vermogenscategorieën belegd kan worden, hoe de verdeling over de verschillende beleggingscategorieën dient plaats te vinden, welke beleggingen worden uitgesloten en aan welke eisen de vermogensbeheerders dienen te voldoen. Voorts is vastgelegd dat vermogensbeheerders bij de keuze van de beleggingen duurzaamheidsaspecten – volgens de best beschikbare inzichten – in acht dienen te nemen.

Zoals hiervoor vermeld wordt het moderamen bij het beheer van de beleggingen bijgestaan door een Beleggingsadviescommissie. De leden van deze commissie bezitten specifieke deskundigheden op het gebied van belegging in effecten, onroerend goed, financieel beheer, duurzaamheid etc. De Beleggingsadviescommissie legt het meerjaren beleggingsbeleid vast in een beleidsplan voor een periode van drie jaar. Daarnaast wordt jaarlijks een plan opgesteld voor het korte termijn beleggingsbeleid. Deze plannen worden ter fiattering voorgelegd aan het moderamen en College van Diakenen van de Diaconie.
Jaarlijks legt de Beleggingsadviescommissie over het afgelopen jaar verantwoording af omtrent het gevoerde beleid en de gerealiseerde rendementen op de beleggingen.

Het feitelijke beheer van het vermogen ligt in handen van IBS Capital Allies.
Hoofdonderdelen van de ondersteuning door de fiduciair adviseur zijn onder andere het geven van strategisch advies, risicomanagement, aandragen van beleggingsvoorstellen, uitvoeren van transacties, het monitoren van de vermogensbeheerders en het opstellen van periodieke rapportages.
Per 1 januari 2023 is het nieuwe beleggingsplan van kracht. Een voortzetting van het plan uit 2022. De transitie naar de nieuwe portefeuille is zo goed als afgerond. Op een aantal accenten na binnen de niet-beursgenoteerde portefeuille. Met specifieke aandacht voor de directe vastgoedinvesteringen met maatschappelijk karakter. Waarbij ook de impact op de beleggingsportefeuille en de financiële toezeggingen aan STEK worden overwogen. Verder worden ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid gevolgd en waar nodig besproken.

5. Ontwikkelingen in de portefeuille

Belangrijkste ontwikkeling in 2023 was het afschrijven van de lening aan het Certitudo Residential Growth Fund. Certitudo als organisatie kwam in de liquiditeitsproblemen

waardoor faillissement werd aangevraagd en meerdere schuldeisers noodgedwongen hun investering moesten afschrijven. Dit zorgde voor een negatief resultaat voor de categorie alternatieven. De goede performance van aandelen heeft dit gecompenseerd. Gelet op de invulling van de portefeuille – passief tenzij – zijn de behaalde rendementen, naast Certitudo, conform verwachting. Daarnaast werd in dit boekjaar een bijzondere bate gerealiseerd van EUR 1,06 mln door een teruggave van een bedrag dat in 2015 werd voorzien als gevolg van de deconfiture van de SNS bank.

In onderstaande tabel is per categorie het rendement vermeld. Met in de kolom daarnaast het resultaat van de strategische benchmark en het verschil.

Activa-categorie	*Portefeuille*		*Benchmark*		*Verschil*	
	Gemiddeld gewicht	*Rendement*	*Gemiddeld gewicht*	*Rendement*	*Gemiddeld gewicht*	*Rendement*
Aandelen	*31,2%*	*+17,9%*	*30,0%*	*+18,1%*	*+1,2%*	*-0,2%*
Obligaties	*18,3%*	*+7,8%*	*20,0%*	*+5,6%*	*-1,7%*	*+2,2%*
Alternatieven	*49,8%*	*-2,9%*	*49,0%*	*+4,3%*	*+0,8%*	*-7,2%*
Liquiditeiten	*0,7%*	*-3,4%*	*1,0%*	*+3,3%*	*-0,3%*	*-3,2%*
Total	*100,0%*	*+5,3%*	*100,0%*	*+8,6%*	*0,0%*	*-3,3%*

Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)

De Diaconie heeft in 2021 haar MVB-beleid vastgesteld. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het Beleggingsstatuut. De uitwerkingen daarvan is verwerkt in het Jaarplan. De ontwikkelingen op dit gebied verlopen op dit moment snel en naar verwachting in de toekomst nog sneller. De impact van MVB alsmaar groter. Ook heeft MVB een steeds grotere invloed op het risico en rendement van beleggingen. De BAC houdt ondersteund door onder andere IBS, deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten houden en zal zo nodig met adviezen voor aanpassingen komen.

6. Het MVB-Beleid

Het vermogen wordt waar mogelijk duurzaam belegd. De Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties worden hierbij als leidraad gehanteerd.

Van de fiduciair beheerder wordt verlangd dat fondsen geselecteerd worden die inzichtelijk maken op welke wijze zij aan de duurzaamheidseisen voldoen. De resultaten daarvan dienen in acht te worden genomen bij beleggingsbeslissingen. Per vermogensbeheerder dient door de BAC of fiduciaire beheerder afspraken te worden gemaakt hoe een en ander gestalte krijgt. Uit praktische overwegingen kan hiervan worden afgeweken indien er geen instrument beschikbaar is dat volledig voldoet aan de duurzaamheidscriteria of veel extra kosten met zich meebrengt.

Uitsluitingen

Hieronder staan de voor de Diaconie geldende uitsluitingscriteria naast de wettelijke uitsluitingen welke als minimumvereiste fungeren:

Landen: Vastrentende leningen van landen waar sprake is van schendingen van mensenrechten en/of niet wordt voldaan aan internationale verdragen van klimaat en biodiversiteit.

Ondernemingen: In alle gevallen worden beleggingen uitgesloten in ondernemingen die zich schuldig maken aan, of geassocieerd kunnen worden met de volgende activiteiten:

- kinderarbeid en/of anderszins schendingen van mensenrechten
- schending van dierenwelzijn
- schending van het milieu

Ten aanzien van ondernemingen die kernenergie toepassen anders dan voor medische toepassingen geldt een terughoudend beleid.

Ondernemingen die actief zijn in de sectoren wapens, seksindustrie/pornografie, gokken, alcohol, tabak worden uitgesloten indien zij een strategische betrokkenheid bij deze activiteit hebben. Strategische betrokkenheid wordt gedefinieerd als 5% of meer van de omzet. Dit wordt getoetst op ondernemingsniveau.

Ook worden ondernemingen die olie en kolen winnen zoveel mogelijk uitgesloten.

7. Resultaten

Het boekjaar over 2023 laat een positief resultaat zien (voor mutatie reserves) van € 2,4 mln.

x €1.000	Realisatie 2023	Begroting 2023	Verschil begroting
Baten:			
Opbrengst uit beleggingen	2.186	1.599	587
Opbrengsten uit vastgoed beleggingen	363	254	109
Opbrengst diaconale panden	1.252	160	1.092
Diaconale collecten	68	64	4
Overige baten	17	-	17
Incidentele baten	1.065	-	1.065
	4.951	2.077	2.874
Lasten:			
Activiteitenlasten	2.194	2.192	2
Beheerlasten	210	196	14
Incidentele lasten	107	50	57
	2.511	2.438	73
Saldo baten en lasten	2.440	-361	2.801

Vergelijking 2020-2023

x € 1.000	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Baten:				
Opbrengst uit beleggingen	2.186	-7.034	8.957	-204
Opbrengsten uit vastgoedbeleggingen	363	389	185	31
Opbrengst diaconale panden	1.252	76	333	327
Diaconale collecten	68	60	75	56
Overige baten	17	19	30	55
Incidentele baten	1.065	-	-	
	4.951	-6.490	9.580	266
Lasten:				
Activiteitenlasten	2.194	2.162	2.357	2.391
Beheerlasten	210	207	204	168
Incidentele lasten	107	8	1	4
	2.511	2.377	2.562	2.564
Saldo baten en lasten	2.440	-8.867	7.018	-2.298

Per saldo is over deze vier jaren bezien het eigen vermogen met ca. € 1,7 mln afgenomen.

8. Financiële positie

Door het positief resultaat van EUR 2,4 mln alsmede herwaarderingen van de onroerend goed portefeuilles is het eigen vermogen toegenomen met 12%, van € 59,8 mln naar € 67,5 mln.

9. Vooruitzichten 2024

Als gevolg van de keuze om minder risicovol te beleggen wordt het steeds moeilijker om met inachtneming van het huidige beleggingsprofiel voldoende rendement te boeken om de jaarlijkse uitgaven van circa EUR 2,5 ml n te doen zonder aantasting van het vermogen.

De Diaconie blijft trachten haar beleid zo vorm te geven, dat haar arbeid en die van Stek kunnen worden voortgezet zonder de lange termijn continuïteit op te geven. De keuze om het vermogen in te zetten als langdurige en duurzame financieringsbron voor de diaconale projecten van Stek en enkele andere afgebakende Haagse projecten is bewust gemaakt en beleidsmatig verankerd. Met de financiële ondersteuning van Stek wordt een financieel fundament onder de projecten van Stek gelegd en wordt de continuïteit van deze projecten grotendeels gewaarborgd. Stek is daardoor in staat om een hefboomwerking op haar projecten te realiseren door het aantrekken van andere (financiële) partners, zoals de gemeente Den Haag en vermogensfondsen.

In 2023 werd geïnvesteerd in onroerend goed aan de van der Spieghelstraat in Den Haag. In april 2023 zal de diaconie hier huisvesting kunnen bieden aan de Stichting Shop en kan zij op die manier lokaal tevens impact maken met haar beleggingsbeleid.

De Diaconie is van mening dat de wijze waarop zij haar vermogen inzet, een uitstekend voorbeeld is van de wijze waarop vermogen duurzaam werkbaar kan worden gemaakt. Haar eerste prioriteit daarbij blijft om in staat te blijven om de activiteiten van Stek te financieren.

Den Haag, mei 2024

H.D.R. Fledderus
G.C.W. van der Feltz
penningmeesters

JAARREKENING

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

BALANS PER		**31-12-2023**	**31-12-2022**
		€	€
ACTIVA			
Materiële vaste activa			
1.	Diaconale panden (na herwaardering pag. 17)	6.898.000	607.096
	Installaties	18.029	21.438
		6.916.029	**628.535**
Vastgoedbeleggingen			
2.	Vastgoedbeleggingen	**6.689.000**	**5.119.000**
Financiële vaste activa			
3.	Beleggingen	55.127.141	55.364.794
4.	Overige financiële vaste activa	17.244	17.244
		55.144.385	**55.382.038**
Vlottende activa			
5.	Kortlopende vorderingen	72.475	176.384
6.	Liquide middelen	728.227	232.002
		800.702	**408.386**
		69.550.116	**61.537.958**

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

BALANS PER		**31-12-2023**	**31-12-2022**
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
7.	Continuïteitsreserve	0	47.253.345
8.	Herwaarderingsreserve	10.368.089	3.507.185
9.	Algemene reserve	56.010.870	7.965.355
		66.378.958	58.725.885
Bestemmingsreserves			
10.	Nieuwe diaconale locaties	196.059	208.730
11.	Vernieuwing diaconale activiteiten	68.884	68.884
12.	Personeelsverplichtingen	185.000	185.000
		449.943	462.614
Bestemmingsfondsen			
13.	Erfstellingen	86.463	88.836
14.	Wijkdiaconieën	517.205	506.672
15.	Fonds Buurtgemeente Laak	58.089	58.089
		661.756	653.597
		67.490.657	**59.842.096**
Voorzieningen			
16.	Onderhoudsvoorziening	**743.236**	**714.262**
Langlopende schulden			
17.	Verplichting Stek inzake belegde gelden (StekJong fonds)	**640.230**	**609.010**
Kortlopende schulden			
18.	Schulden en vooruitontvangen bedragen	675.993	372.590
		675.993	**372.590**
		69.550.116	**61.537.958**

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

		Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
	Baten			
1.	Opbrengsten uit beleggingen	2.185.545	1.598.800	-7.034.205
2.	Opbrengsten uit vastgoedbeleggingen	362.556	254.000	389.474
3.	Opbrengsten diaconale panden	1.252.181	159.700	76.483
4.	Diaconale collecten	68.678	64.500	59.616
5.	Overige baten	17.860	-	19.098
6.	Incidentele baten	1.064.638	-	-
	Totaal baten	4.951.458	2.077.000	-6.489.534
	Lasten			
7.	Activiteitenlasten	2.193.817	2.192.200	2.162.278
8.	Beheerlasten	210.066	196.200	207.008
9.	Incidentele lasten	106.918	50.000	7.840
	Totaal lasten	2.510.801	2.438.400	2.377.125
	Resultaat	**2.440.658**	**-361.400**	**-8.866.659**
	Resultaatverdeling			
	Mutatie herwaarderingsreserve	1.653.000	-	295.000
	Mutatie nieuwe diaconale locaties	-12.671	-21.900	-15.342
	Mutatie vernieuwing diaconale activiteiten	-	-	-11.345
	Mutatie wijken	10.532	-11.900	2.716
	Mutatie onderhoud graven	-133	-	-63
	Mutatie Fonds Van Reenen	-2.240	-	-10.597
	Mutatie Fonds Buurtgemeente Laak	-	-6.600	0
	Subtotaal	1.648.488	-40.400	260.369
	Mutatie overige reserves	792.169	-321.000	-9.127.028
		2.440.658	**-361.400**	**-8.866.659**
	Uit de overige reserves wordt inflatiecorrectie toegevoegd aan de continuïteitsreserve, te weten:			
	Mutatie continuïteitsreserve	*0*	*864.200*	*2.884.007*
	Na deze mutatie bedraagt het saldo van de mutaties in de overige reserves:			
	Saldo mutaties overige reserves	***792.169***	***-1.185.200***	***-12.011.035***

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

KASSTROOMOVERZICHT

	2023		2022	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Operationeel resultaat		2.440.658		-8.866.659
Aanpassingen voor:				
afschrijvingen		3.409		32.055
toevoeging Overige reserves vanuit Stek (zie toelichting Overige reserves)		0		385.000
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie kortlopende vorderingen	103.909		25.813	
Mutatie kortlopende schulden	303.404		-1.637.936	
		407.313		-1.612.123
Mutatie in voorzieningen		28.973		33.285
Kasstroom uit operaties		2.880.352		-10.028.442
Kasstromen uit investerings- en beleggingsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa				#########
Desinvesteringen materiële vaste activa				
Mutatie waardering materiële vaste activa		-1.083.000		
Mutatie vastgoedbeleggingen		-1.570.000		-1.215.000
Mutatie financiële vaste activa		237.653		10.838.234
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing en opname leningen o/g	31.220		609.010	
		31.220		609.010
Toe/afname liquide middelen		496.225		-314.930
Beginstand liquide middelen		232.002		546.932
Toe/afname liquide middelen		496.225		-314.930
Eindstand liquide middelen		728.227		232.002

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1. Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen Begroting en Jaarverslaggeving Protestantse Kerk Nederland (RBJPKN).

Vergelijkende cijfers
Als vergelijkende exploitatiecijfers staan vermeld de begroting 2023 en de werkelijke cijfers 2022. Voor de balans zijn de cijfers per 31 december 2022 als vergelijking opgenomen.

Verbonden partijen
Stek, stichting voor stad en kerk te Den Haag is een verbonden partij. Overwegingen hierbij zijn, dat de Diaconie beleidsinvloed heeft op door de Diaconie ondersteunde projecten van Stek, en dat medewerkers van Stek beheerwerkzaamheden uitvoeren voor de Diaconie.

Stichting Oostduin is een verbonden partij. Deze stichting beheert het landgoed en opstallen park Oostduin; de Diaconie is vertegenwoordigd in het bestuur.

2. Grondslagen voor de waardering

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs of tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

2.1 Materiële vaste activa
Met ingang van boekjaar 2023 worden volgens de Richtlijnen Begroting en Jaarverslaggeving Protestantse Kerk Nederland de eigen panden, die niet als vastgoedbelegging zijn gekwalificeerd, gewaardeerd op de laatst bekend WOZ-waarde, en niet langer op basis van historische aaanschaf minus cumulatieve afschrijvingen.

Deze wijziging is verwerkt per 1 januari 2023; de vergelijkende cijfers 2022 zijn gehandhaafd op die in de jaarrekening 2022.

De overige materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische aanschafwaarden verminderd met lineaire afschrijving naar tijdsgelang.

De afschrijvingen worden berekend op basis van de volgende afschrijvingspercentages over de aanschaffingswaarde:

Installaties	10%

2.2 Vastgoedbeleggingen

Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. De reële waarde in deze richtlijn is voor panden de WOZ-waarde en voor gronden de fiscale waardering, zoals jaarlijks bekend gemaakt door de Belastingdienst.

2.3 Financiële vaste activa

In afwijking van de Richtlijnen Begroting en Jaarverslaggeving Protestantse Kerk Nederland worden beleggingen gerubriceerd als financiële vaste activa (en niet als vlottende activa), omdat het geheel van de beleggingen bedoeld is om duurzaam te worden aangehouden.

Effecten worden gewaardeerd op marktwaarde volgens opgave van de vermogensbeheerders.

2.4 Vlottende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.
De liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan één jaar.

2.5 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat onder meer uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen.
Aan bestemmingsreserves is door het moderamen een bepaalde bestemming gegeven; aan bestemmingsfondsen is door derden een beperkte bestedingsmogelijkheid aangebracht.

Bestemmingsreserve nieuwe diaconale locaties

Deze reserve is gevormd uit een dotatie ten laste van de algemene reserve. De exploitatie van die locaties zal via de resultaatbestemming ten laste van deze bestemmingsreserve worden gebracht. Na realisatie van de nieuwe diaconale locaties zal het saldo van de bestemmingsreserve ten gunste komen van de algemene reserve.

2.6 Voorzieningen

De voorziening voor groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening wordt gevormd zowel voor materiële vaste activa als voor vastgoedbeleggingen. De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde.

3. Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen..
Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

3.1 Opbrengst beleggingen

Hieronder worden opgenomen de directe opbrengsten uit obligatierente en dividenden, alsmede de gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten. Deze opbrengsten worden verminderd met de directe kosten.
Dividenden op aandelen worden verantwoord op het moment van ontvangst.

3.2 Opbrengst onroerend goed

Hieronder worden opgenomen de ontvangen huuropbrengsten, verminderd met de exploitatiekosten.

3.3 Legaten

Legaten worden opgenomen in de resultatenrekening onder het hoofd overige baten.

3.4 Beheerlasten

De bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door Stek, stichting voor stad en kerk.
De personeelslasten worden vanuit Stek vrij van btw doorbelast volgens de tussen Diaconie en Stek gesloten Overeenkomst kostenverdeling van 8 februari 2018.

5. Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode; het exploitatieresultaat is namelijk als basis genomen.

Toelichting op de balans	31-12-2023	31-12-2022

MATERIËLE VASTE ACTIVA

1. Onroerende zaken

Diaconale panden

Boekwaarde per 1 januari	607.096	117.010
Mutaties voorgaand boekjaar		490.087
Af: boekwaarde o.b.v. historische aanschafprijs minus cumulatieve afschrijvingen	-607.096	
Bij: waardering o.b.v. WOZ-waarden per 1 januari 2023	5.815.000	
Bij: mutatie waardering o.b.v. WOZ-waarden	1.083.000	
Waardering per 31 december	6.898.000	607.096

Vanwege richtlijnen van de PKN worden met ingang van boekjaar 2023 de eigen panden, die niet als vastgoedbelegging zijn gekwalificeerd, gewaardeerd op de laatst bekend WOZ-waarde, en niet langer op basis van historische aaanschaf minus cumulatieve afschrijvingen. Het effect van deze gewijzigde richtlijn is niet in de vergelijkende cijfers aangepast, maar als mutatie per 1 januari 2023.

Installaties

Aankoopwaarde per 1 januari	34.089	34.089
Af:		
Afschrijving t/m voorgaand boekjaar	12.651	9.242
Afschrijving boekjaar	3.409	3.409
	16.060	12.651
Boekwaarde per 31 december	18.029	21.438

De installaties bestaan uit zonnepanelen Parkstraat (onder aftrek van investeringssubsidie) en airco Van Meursstraat.

Voor een nadere specificatie van de onroerende zaken wordt verwezen naar bijlage III.

VASTGOEDBELEGGINGEN

2. Vastgoedbeleggingen	6.689.000	5.119.000

Als benadering van de actuele waarde is genomen de WOZ-waarden, waardepeildatum 1 januari 2022, volgens OZB-aanslag 2023.
De waarde is gestegen door de aankoop van Van de Spiegelstraat 9 € 1.000.000, en door waardestijging overige panden
Voor een nadere specificatie van de vastgoedbeleggingen wordt verwezen naar bijlage III.

Toelichting op de balans	31-12-2023	31-12-2022

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

3. Beleggingen

Beursgenoteerde fondsen	39.220.568	40.404.396
Niet beursgenoteerde beleggingen	15.282.355	14.548.150
Liquide middelen t.b.v. beleggingen	624.218	412.248
	55.127.141	55.364.794

Voor specificatie beleggingen, zie bijlage II.
De effecten zijn in fiduciair beheer bij IBS Capital.
Het risicoprofiel is neutraal. Het vermogen wordt waar mogelijk duurzaam belegd, zoals vastgelegd in het beleggingsstatuut.
Onder de post Alternatieven is begrepen een lening aan Protestantse Stichting Hyde Park Beheer. Oorspronkelijke hoofdsom € 500.000, rente-% 3,5%, looptijd 30 jaar, aflossing € 17.000 per jaar met ingang van 1-1-2017, slottermijn € 24.000 op 30 juni 2045. Garantie voor betaling van rente en aflossing Protestantse Kerk in Nederland.

4. Overige financiële vaste activa

Stichting Oostduin	17.244	17.244
	17.244	17.244

Volgens akte d.d. 31-3-1947, verleden voor Notaris Gerlag Jan van Gendt te 's-Gravenhage, werd door drie partijen aan de Stichting Oostduin renteloos en voor onbepaalde tijd in bruikleen werd gesteld een bedrag van Hfl 80.000 (€ 36.302). In 1975 is, conform een besluit van het Bestuur van de Stichting, 5% van de hoofdsom op de leningen afgelost. Het aandeel van de Diaconie in deze lening bedraagt 50%, dus Hfl 38.000 (€ 17.244).

VLOTTENDE ACTIVA

5. Vorderingen en vooruitbetaalde kosten

Nog te ontvangen leningen u/g rente en aflossing 2022	-	30.930
Terug te vorderen dividendbelasting	2.700	2.025
Waarborgsommen huur	27.876	23.226
Debiteuren	11.407	3.590
Te verrekenen servicekosten met huurders	10.219	-
Te ontvangen collecten	7.882	18.136
Te ontvangen van Stek inzake verbouwing Hooftskade	-	81.730
Diversen	12.391	16.747
	72.475	176.384

Het bedrag Te ontvangen van Stek inzake verbouwing Hooftskade betreft de fondsenwerving in 2022 door Stek voor deze verbouwing.

Toelichting op de balans	31-12-2023	31-12-2022

6. Liquide middelen

ING Bank	80.041	23.622
ING Bank, spaarrekening	425.000	-
Overige	5.561	5.597
Wijkgemeenten banksaldi *	217.625	202.784
	728.227	232.002

* Zie specificatie wijkgemeenten bijlage I-i.

EIGEN VERMOGEN

7. Continuïteitsreserve

Saldo per 1 januari	47.253.345	44.369.338
Vrijval tgv Overige reserves	47.253.345-	
Toevoeging inflatiecorrectie		2.884.007
Saldo per 31 december	-	47.253.345

Besloten is om de continuïteitsreserve samen te voegen met de overige reserves.

8. Herwaarderingsreserve

Saldo per 1 januari	3.507.185	3.212.185
Mutatie diaconale panden naar WOZ-waarde per 1 januari 2023	5.207.904	-
Mutatie WOZ-waarde diaconale panden ultimo 2023	1.083.000	
Mutatie WOZ-waarde beleggingspanden panden ultimo 2023	570.000	295.000
Saldo per 31 december	10.368.089	3.507.185,00

Deze reserve betreft de herwaardering van de panden na waardering op WOZ-waarde.

9. Algemene reserve

Saldo per 1 januari	7.965.355	19.591.390
Mutatie resultaat boekjaar	792.169	9.127.029-
Eenmalige toevoeging vanuit gedeeltelijke intrekking dotatie Stek	-	385.000
Eenmalige toevoeging ivm vrijval Continuïteitsreserve	47.253.345	2.884.007-
Saldo per 31 december	56.010.870	7.965.355

Per 20 december 2022 zijn Protestantse Diaconie Den Haag en Stek overeengekomen het bestemmingsfonds projecten Protestantse Diaconie Den Haag (onder het eigen vermogen bij Stek) voor een bedrag van € 385.000 in te trekken. Dit bedrag is toegevoegd aan de algemene reserve.

Aan de algemene reserve wordt het resultaat boekjaar toegevoegd dan wel onttrokken.

BESTEMMINGSRESERVES

Het bestuur heeft aan de bestemmingsreserves de beperking opgelegd dat zij worden benut voor het doel waarvoor zij zijn gevormd. Het doel is af te leiden uit de omschrijving van de betreffende bestemmings-reserve.

10. Nieuwe diaconale locaties

Saldo per 1 januari	208.730	224.072
Af: bestedingen	-12.671	-15.342
Saldo per 31 december	196.059	208.730

In het beleidsplan 2016-2020 heeft het moderamen voorgenomen twee nieuwe diaconale locaties op te zetten. Daarvan is alleen Buurt-en-kerkhuis Shalom opgezet. Voor deze locatie is maximaal € 250.000 gereserveerd voor inrichting/verwerving en exploitatie voor een aantal jaren.
De bestedingen vinden plaats op basis van een door het moderamen goedgekeurde begroting.

11. Vernieuwing diaconale activiteiten

Saldo per 1 januari	68.884	80.229
Af: bijdrage Fonds voor Ontwikkeling en Vernieuwing	-	11.345-
Saldo per 31 december	68.884	68.884

12. Personeelsverplichtingen

Saldo per 1 janauri	185.000	185.000
Saldo per 31 december	185.000	185.000

Deze reserve is bedoeld als garantie voor die werknemers van Stek waarvoor de Diaconie medeverantwoordelijkheid draagt voor het werkgeversschap, op grond van de Overeenkomst kostenverdeling (ca. 2 Fte).

BESTEMMINGSFONDSEN

13. Erfstellingen

Fonds van Reenen	81.179		
Dotatie/onttrekking (koersmutatie)	3.960		
onttrekking (projectlasten)	6.200-		
		78.939	81.179
Fondsen t.b.v. onderhoud graven	7.657		
Uitgaven	133-		
		7.524	7.657
		86.463	88.836

De opbrengst van het Fonds Van Reenen is bestemd voor de Kinderwinkel, Stek.

Toelichting op de balans	31-12-2023	31-12-2022

14. Wijkdiaconieën

Saldo per 1 januari	506.672	503.648
Bij: saldo mutaties verantwoording wijkdiaconieën	10.027	3.024
Toevoeging rente bij Centrale Diaconie gestalde middelen	505	0
Saldo per 31 december	517.205	506.672

De specificatie van de saldi per 31 december van de wijkcombinaties is opgenomen in bijlage I-i.

15. Fonds Buurtgemeente Laak

Saldo per 1 januari	58.089	58.089
Onttrekking	-	-
Saldo per 31 december	58.089	58.089

16. VOORZIENINGEN

Onderhoudsvoorziening

Saldo per 1 januari	714.262	680.978
Bij: dotatie	150.775	150.698
Af: bestedingen	121.802-	117.413-
	743.236	714.262

De dotatie is gebaseerd op een onderhoudsplan uit 2014, dat daarna jaarlijks is bijgesteld.
Per pand zijn de kosten over een periode van 20 jaar geraamd, op grond waarvan de dotatie is vastgesteld.

LANGLOPENDE SCHULDEN

17. Verplichting Stek inzake belegde gelden (StekJong fonds)	640.230	609.010

Tot in 2022 had Stek een rekening-courant vordering op de Protestantse Diaconie Den Haag . Diaconie en Stek zijn per 20 december 2022 overeengekomen dat van deze rekening-courant verhouding een bedrag van €609.010 wordt omgezet naar een langlopende verhouding. Dit langlopende deel correspondeert met de omvang van het StekJong-fonds, dat onderdeel is van het eigen vermogen van Stek.
Vanaf 2023 vraagt Stek jaarlijks een bedrag op uit deze verplichting, en voegt de Diaconie aan deze verplichting een evenredig deel van de beleggingsresultaten toe. De werkwijze is beschreven in een bijlage bij de overeenkomst van 20 december 2022.

Toelichting op de balans	31-12-2023	31-12-2022

KORTLOPENDE SCHULDEN

18. Schulden en vooruitontvangen bedragen

Crediteuren	14.028	43.212
Collectebonnen	17.720	14.758
Af te dragen collecten	145.301	144.554
Nog te betalen kosten	213.819	71.043
Teveel terugontvangen dividendbelasting 2020	21.363	21.363
Nog te besteden bedragen Fonds van Reenen	6.310	4.050
Vooruitontvangen huur	12.120	21.734
Overige vooruitontvangen	571	-
Te verrekenen met Stek	201.648	9.954
Te verrekenen met huurders	-	468
Borgsommen verhuur	29.174	27.515
ABNAmro, inz. garantie obligo	13.938	13.938
	675.993	372.590

De post Nog te betalen kosten bestaat voor ruim € 100.000 uit reorganisatiekosten Stek (zie toelichting Incidentele lasten), en voorts uit bijdrage Kerk in Den Haag, fee fiduciair beheerder 4e kwartaal en accountantskosten.

De post Te verrekenen met Stek bestaat voor € 200.000 uit nog uit te betalen budget 2023. Dit bedrag is in januari 2024 betaald.

Niet in de balans opgenomen activa, rechten en verplichtingen

Personeelsverplichtingen

Per 1 januari 2006 is het personeel van de Diaconie in dienst getreden van Stek. De Diaconie heeft zich in het Sociaal Plan verplicht gesteld om het personeel, in dienst per genoemde datum, terug in dienst te nemen op het moment, dat Stek niet langer aan haar financiële verplichtingen jegens die personeelsleden kan voldoen. Deze verplichting geldt per 31 december 2023 voor drie werknemers.

Het bruto jaarsalaris van deze werknemers bedraagt exclusief werkgeverslasten € 164.000.
Deze garantie verplichting is van toepassing zo lang het dienstverband met de betrokken werknemer duurt.

Deelneming

Bij akte d.d. 31 maart 1947, verleden voor Notaris Gerlag Jan van Gendt te 's-Gravenhage, werd Stichting Oostduin opgericht door de (rechtsvoorgangers van de) Protestantse Kerk Nederland, de Protestantse Gemeente Den Haag en de Protestantse Diaconie Den Haag, ten behoeve van aankoop landgoed en opstallen Oostduin. Alle drie partijen zijn vertegenwoordigd in het bestuur. Het aandeel van de Diaconie bedraagt 50%.

Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
1. Opbrengsten uit beleggingen			
Opbrengsten	2.332.692	1.757.100	6.835.464-
Kosten	147.147	158.300	198.740
Saldo opbrengst beleggingen	**2.185.545**	**1.598.800**	**-7.034.205**
Opbrengst beleggingen			
Dividend en obligatierente	170.427	1.776.000	321.588
Leningsrente	49.335		32.930
Rendementen alternatieven	158.242		407.503
Gerealiseerd koersresultaat	73.021		2.643.592-
Afboeking	2.455.500-		-
Ongerealiseerde koersmutaties	4.360.650		4.954.477-
Rente beleggings(spaar)rekeningen	7.737		584
Rente aandeel StekJong Fonds	31.220-	18.900-	-
Totaal	**2.332.692**	**1.757.100**	**-6.835.464**

De afboeking betreft een lening aan een vastgoedontwikkelaar, die in 2023 failliet ging.

Kosten beleggingen			
Kosten fiduciair beheer	126.567	120.800	132.038
Bewaarloon e.d.	6.785	23.000	40.596
Kosten begeleiding	13.794	14.500	26.106
	147.147	**158.300**	**198.740**

2. Opbrengsten uit vastgoedbeleggingen			
Opbrengsten	353.377	312.500	291.860
Kosten	137.491-	58.500-	109.105-
Subtotaal	**215.886**	**254.000**	**182.755**
Mutatie waardering vastgoedbeleggingen	570.000	-	295.000
Investeringen Torenstraat en Spiegelstraat	325.092-		
Projectontwikkeling	98.237-	-	88.281-
Saldo vastgoedbeleggingen	**362.556**	**254.000**	**389.474**
Opbrengst vastgoedbeleggingen			
Huuropbrengst	353.377	312.500	291.860
Af: leegstand en voorziening oninbaar	-		-
	353.377	**312.500**	**291.860**

De post vastgoedbeleggingen betreft de eigen panden, die niet voor eigen diaconale verhuur in gebruik zijn. De huuropbrengst is begroot bij een huurstijging ten opzichte van 2022 van 8% voor zakelijke verhuur en 3% voor woningen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Kosten vastgoedbeleggingen			
Planmatig onderhoud	79.072	14.900	54.869
Overig onderhoud	23.651	11.200	3.326
Verzekeringen	6.225	3.300	4.888
Heffingen	12.224	5.400	7.730
Beheerkosten	16.320	17.100	38.292
VVE-bijdrage		6.600	
	137.491	**58.500**	**109.105**

De kosten planmatig onderhoud zijn volgens de opgestelde planning. Deze kosten komen ten laste van de onderhoudsvoorziening. Deze voorziening wordt jaarlijks volgens vaste uitgangspunten aangevuld (dotatie). Voor 2023 is dit bedrag € 79.072.

De aankoop- en taxatiekosten bestaan onder andere uit overdrachtsbelasting en makelaarskosten inzake de aankoop van Van de Spiegelstraat 9.

De post projectontwikkeling betreft onderzoek naar mogelijke vastgoedbeleggingen en naar alternatieve locaties Stek-projecten.

3. Opbrengsten diaconale panden

Opbrengsten	336.256	325.000	302.710
Mutatie waardering diaconale panden (WOZ)	1.083.000	-	-
Kosten	167.075-	165.300-	226.227-
Saldo diaconale panden	**1.252.181**	**159.700**	**76.483**

Opbrengst diaconale panden			
Huuropbrengst	608.419	619.400	588.332
Af: huurkortingen	272.163	294.400	254.261
Af: leegstand en voorziening oninbaar	-	-	18.489
Af: huurvergoeding Van Meursstraat	-	-	12.872
	336.256	**325.000**	**302.710**

De huuropbrengst is begroot bij een huurstijging ten opzichte van 2022 van 8% voor zakelijke verhuur en 3% voor woningen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Kosten diaconale panden			
Afschrijvingskosten	3.409	23.400	32.055
Dotatie planmatig onderhoud	71.703	47.200	95.829
Overig onderhoud	38.180	29.100	23.687
Verzekeringen	12.046	8.000	9.906
Heffingen	20.253	13.300	16.297
Beheerkosten	21.483	36.300	37.783
Exploitatiekosten Van Meursstraat	-	8.000	9.419
Diversen	-	-	1.251
	167.075	**165.300**	**226.227**

De afschrijvingskosten worden voor installaties berekend op 10% van de aanschafwaarde.
De kosten planmatig onderhoud zijn volgens de opgestelde planning. Deze kosten komen ten laste van de onderhoudsvoorziening. Deze voorziening wordt jaarlijks volgens vaste uitgangspunten aangevuld (dotatie). Voor 2022 is dit bedrag € 71.703.

4. Diaconale collecten

Collecten en giften uit wijkcombinaties	66.861	61.000	58.712
Collecten bijzondere doelen	64.138		99.492
Verdubbeling collecten	41.374		44.970
Afdracht collecten bijzondere doelen	105.512-		143.812-
	-	-	650
Overige baten wijkcombinaties	1.817	3.500	254
	68.678	**64.500**	**59.616**

Voor collecte-opbrengsten per wijk zie bijlage I.

5. Overige baten

Diverse giften	3.534		1.024
Vrijval reserveringen	-		6.228
Bijdragen deelnemers via wijken	13.949		10.865
Overige	377		982
	17.860	**-**	**19.098**

De post Bijdragen deelnemers via wijken bestond in 2023 en 2022 voornamlijk uit bijdragen via Inlia voor opvang asielzoekers Ter Apel.

6. Incidentele baten

Liquiditeitsuitkering SNS	1.064.638	-	-

Toelichting op de staat van baten en lasten

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022

De liquiditeitsuitkering SNS betreft de afwikkeling van beleggingen SNS, die na nationalisatie van SNS in 2013 op nihil werden gewaardeerd. Deze uitkering wordt niet als beleggingsresultaat gezien.

7. Activiteitenlasten

7.1	Activiteiten wijken	72.095	88.700	73.198
7.2	Exploitatiebijdrage Stek-projecten	1.901.971	1.911.200	1.878.242
7.3	Overige subsidierelaties	61.867	63.300	57.788
7.4	Overige doelstellingen	157.883	129.000	153.049
		2.193.817	**2.192.200**	**2.162.278**

7.1	Activiteiten wijken	72.095	88.700	73.198

Zie recapitulatie wijkcombinaties. De begrote bedragen zijn conform opgaven wijkdiaconieën.

7.2	Exploitatiebijdrage Stek-projecten	1.901.971	1.911.200	1.878.242

De begrote bedragen per project sluiten aan bij de begroting van Stek. Voor de bestedingen per project zie bijlage IV. Het totaal van de bestedingen kan verschillen van de bijdrage Diaconie; het verschil tussen bijdrage en bestedingen wordt door Stek toegevoegd dan wel onttrokken uit het bestemmingsfonds Diaconie, dat bij Stek op de balans staat.

Voor een recapitulatie van het budget Stek zie bijlage VI.

7.3 Overige subsidierelaties

Oecumenisch Aandachtscentrum	29.788	31.100	29.788
St. Straatpastoraat	20.000	20.000	19.000
Stek Kinderwinkel (via Fonds van Reenen)	6.200	6.200	5.500
SIV vakantieweken	4.000	4.000	3.500
Overige	1.879	2.000	-
	61.867	**63.300**	**57.788**

7.4 Overige doelstellingen

Diaconaal quotum	90.479	66.000	71.954
Kerk in Den Haag	25.015	25.000	24.267
Fonds voor Ontwikkeling en Vernieuwing	-	11.400	11.345
Verdubbeling collecten	41.756	20.000	44.970
Bijdrage in exploitatie wijken:	500	-	450
Onderhoud graven t.l.v. bestemmingsfonds	133	-	63
Besteding Fonds in Laak	-	6.600	-
	157.883	**129.000**	**153.049**

De verdubbeling collecten werd toegevoegd aan de collecten t.b.v. aardbevingsslachtoffers Turkije/Syrië en Marokko.

Toelichting op de staat van baten en lasten

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
8.	**Beheerlasten**			
8.1	Personeelslasten	131.256	122.800	114.520
8.2	Organisatiekosten	78.810	73.400	92.487
		210.066	**196.200**	**207.008**

8.1 Personeelslasten

Personeelslasten (all-in)	131.256	122.800	114.520
Inhuur personeel	51.597	67.900	102.181
Totaal	**182.853**	**190.700**	**216.701**
Af: verantwoord onder kosten beleggingen	13.794	14.500	26.106
Idem onder kosten onroerend goed	37.803	53.400	76.075
Totaal overige beheerlasten personeel	**131.256**	**122.800**	**114.520**

De personeelslasten zijn vanuit Stek vrij van btw doorbelast volgens de tussen Diaconie en Stek gesloten Overeenkomst kostenverdeling van 8 februari 2018.

8.2 Organisatiekosten

Organisatiekosten via Stek	29.444	37.900	47.580
Accountantskosten	28.531	22.900	23.000
Advieskosten	2.118	1.000	8.794
Bestuurs- en representatiekosten	6.821	4.000	6.892
PR en brochures	305	3.000	336
Bureaubehoeften en drukwerk	1.141	-	-
Overige kosten	1.103	-	27
Verzekeringen (specificatie hieronder)	6.375	3.800	2.410
Rentevergoedingen wijksaldi	770		
Bankkosten rek.crt.	2.203	800	3.449
Totaal organisatiekosten	**78.810**	**73.400**	**92.487**

Organisatielasten:
De organisatiekosten via Stek zijn volgens opgave Stek. Het deel t.l.v. de exploitatie Diaconie is het budget dat resteert voor Stek na toedeling aan projecten en aan personeelslasten.
Voor een nadere aansluiting van het budget voor Stek, zie bijlage VI.

Advieskosten:
In 2023 betrof dit extra kosten accountant in verband met de beoordeling van de rekening-courant overeenkomst met Stek.

Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Verzekeringen:			
Bestuursaansprakelijkheid	1.196	1.200	1.212
Bedrijfsaansprakelijkheid	453	950	-
WA-verzekering verhuurder	1.383	1.150	1.198
Nagekomen nota's aansprakelijkheid 2020-2022	3.343	-	-
Overige	-	500	-
Totaal verzekeringen	**6.375**	**3.800**	**2.410**

9. Incidentele lasten

Incidentele lasten	106.918	50.000	7.840
	106.918	**50.000**	**7.840**

In 2023 werd besloten te bezuinigen op de diaconale bijdrage aan enkele projecten van Stek. De Diaconie besloot daarbij ook bij te dragen aan de extra personeelskosten, die Stek moest maken om deze bezuinigingen op een zorgvuldige manier te kunnen realiseren. Het gaat hierbij om een bedrag van ruim € 100.000 van de incidentele lasten."

OVERIGE GEGEVENS

PROTESTANTSE DIACONIE DEN HAAG

OVERIGE GEGEVENS

1 Vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening

Het College van Diakenen van de Protestantse Diaconie Den Haag heeft de jaarrekening 2023 in zijn vergadering van 21 mei 2024 goedgekeurd, waaronder de in de staat van baten en lasten opgenomen resultaatverdeling.

Mw. D.P. Kuipers, voorzitter

W.J. de Vlieger-Moll, secretaris

2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina's.

3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum, die van invloed zijn op het jaarrapport.

BIJLAGEN

BIJLAGE I

OVERZICHT WIJKGEMEENTEN

Bijlage I-i. Wijkdiaconieën: recapitulatie banksaldi en uitstaande middelen

		31-12-2023		31-12-2022
Specificatie beleggingen per combinatie				
Zuid-West Oikocredit		**56.776**		**53.256**
Dit saldo is opgenomen onder de beleggingen.				
Specificatie banksaldi per combinatie				
Zuid-West		81.762,75		72.549
Maranathakerk		1.188,98		3.377
Bergkerk		4.714,47		5.660
Drieklank		44.649,44		43.418
Christus Triumfatorkerk		6.334,41		7.322
Duinzichtkerk		24.832,56		21.853
Lukaskerk		5.768,96		6.433
Bethlehemkerk		43.190,17		36.446
Buurtgemeente Laak		10.747,70		10.748
Overlopende posten		-5.564,23		655-
Totaal		**217.625**		**207.151**
Dit saldo is opgenomen onder de liquide middelen.				
Specificatie middelen bij centrale diaconie:				
Zuid-West		105.948		135.679
Saldo Juliana/Valkenboskerk		1.419		1.419
Christus Triumfatorkerk:				
Wijkdiaconie Bezuidenhout	100.143		99.894	
Wijkdiaconie Kruispunt	44.182		44.071	
		144.325		143.965
Totaal		**251.691**		**281.063**
Recapitulatie per combinatie:				
Totaal Zuid-West		244.486		261.485
Totaal Bergkerk		4.714		5.660
Totaal Maranathakerk		1.189		3.377
Totaal Drieklank		46.068		44.836
Totaal Chr. Triumfatorkerk		150.659		151.287
Totaal Duinzichtkerk		24.833		21.853
Totaal Lukaskerk		5.769		6.433
Totaal Bethlehemkerk		43.190		36.446
Totaal Buurtgemeente Laak		10.748		10.748
Totaal		**520.909**		**531.378**
Aansluiting bestemmingsfonds wijken				
Totaal banksaldi en uitstaande middelen		520.909		531.378
Mutatie transitoria		-3.704		-24.706
Bestemmingsfonds wijken		517.205		506.672

Bijlage I-ii. Overzicht per wijkcombinatie

	Zuidwest Abdijkerk Bosbeskapel Shalomkerk		Maranathakerk		Bergkerk	
UITGAVEN	**Realisatie**	**Begroting**	**Realisatie**	**Begroting**	**Realisatie**	**Begroting**
Saldo ondersteuningen personen en terugontvangsten	10.378	*1.800*		*300*	180	*500*
Maatschappelijk werk/gezinsverzorging	52	*700*		*2.200*	715	*1.800*
Ouderenwerk	1.276	*500*	292	*2.050*	807	*800*
Vakantiekosten doelgroep	2.242	*2.400*			1.954	*2.500*
Bezoekwerk						*400*
Jeugdwerk			18		3.500	*4.500*
Overige kosten diaconaal werk plaatselijk	3.115	*5.150*	1.288	*500*	150	*500*
Kerkdiensten	2.178	*2.200*	30	*500*	350	*350*
Vrijwilligerskosten						
Bureaukosten	442	*950*	58	*950*		
Kerktelefoon	223	*400*	373			
Overige kosten	2.001		215		54	
Bankkosten	1.158	*850*	330		249	*200*
Aanvullende bijdragen op doorzendcollecten						
Overige bijdragen regionaal/landelijk						*500*
Overige bijdragen wereldwijd	100			*1.000*		
Totaal uitgaven	**23.163**	***14.950***	**2.602**	***7.500***	**7.959**	***12.050***

ONTVANGSTEN	**Realisatie**	**Begroting**	**Realisatie**	**Begroting**	**Realisatie**	**Begroting**
Collecten in kerkdiensten t.b.v. wijkdiaconie	4.652	*4.800*	8.556	*1.150*	1.450	*1.200*
Giften	11.621	*3.550*	1.550	*2.250*	552	*700*
Diaconaal plaatselijk	12.656	*11.000*	177	*1.000*	2.552	
Diaconale aard (regionaal/landelijk)	-				107	
Diaconale aard (wereldwijd)	22.036	*7.500*			2.384	
Diaconale noodhulp	11.673				1.427	
Overige opbrengsten diaconaal/missionair werk	3.526	*500*			100	
Collecten van niet-diaconale aard	28.271				40	
Giften van niet-diaconale aard	-					
Door te zenden Noodhulp van niet-diaconale aard						
Overige opbrengsten van niet-diaconale aard						
Niet-kerkelijke subsidies	13.949					
Diaconaal plaatselijk	12.656-	*11.000-*	7.789-		5.718-	
Diaconale aard (regionaal/landelijk)						
Diaconale aard (wereldwijd)	22.036-	*7.500-*	300-		240-	
Diaconale noodhulp	11.673-					
Zending en evangelisatie			250-			
Overige opbrengsten diaconaal/missionair werk	3.603-	*500-*	488-		100-	
Collecten van niet-diaconale aard	28.271-				40-	
Giften van niet-diaconale aard						
Overige opbrengsten van niet-diaconale aard						
Rente	873	*350*				
Opname Centrale Diaconie		*1.250*		*3.100*	4.500	*10.000*
Totaal ontvangsten	**31.020**	***9.950***	**1.457**	***7.500***	**7.014**	***11.900***
SALDO	**7.856**	***5.000-***	**1.145-**	-	**945-**	***150-***

Bijlage I-ii. Overzicht per wijkcombinatie

	Drieklank Marcuskerk		Haagse Hout Chr. Triumfatorkerk		Haagse Hout Duinzichtkerk	
UITGAVEN	**Realisatie**	**Begroting**	**Realisatie**	**Begroting**	**Realisatie**	**Begroting**
Saldo ondersteuningen personen en terugontvangsten	630	*6.450*	1.202	*500*	175	*400*
Maatschappelijk werk/gezinsverzorging	296	*50*	739	*1.100*	627	*1.800*
Ouderenwerk	13	*50*	109-		1.032	*650*
Vakantiekosten doelgroep						
Bezoekwerk						
Jeugdwerk						*300*
Overige kosten diaconaal werk plaatselijk	1.000	*1.000*		*900*	42	*100*
Kerkdiensten	2.584	*2.000*	371	*50*	587	*350*
Vrijwilligerskosten					195	*200*
Bureaukosten	85	*650*		*200*		*300*
Kerktelefoon				*200*		*800*
Overige kosten					961	
Bankkosten	426	*240*	242	*150*	280	*150*
Aanvullende bijdragen op doorzendcollecten			500		771	
Overige bijdragen regionaal/landelijk				*100*	1.000	*200*
Overige bijdragen wereldwijd				*200*		
Totaal uitgaven	**5.035**	***10.440***	**2.945**	***3.400***	**5.669**	***5.250***

ONTVANGSTEN	**Realisatie**	**Begroting**	**Realisatie**	**Begroting**	**Realisatie**	**Begroting**
Collecten in kerkdiensten t.b.v. wijkdiaconie	2.806	*1.500*		*2.200*	6.715	*3.000*
Giften	3.957	*4.500*		*450*	1.294	
Diaconaal plaatselijk	4.387	*1.700*	1.870	*400*	2.917	*7.000*
Diaconale aard (regionaal/landelijk)	-		97		-	
Diaconale aard (wereldwijd)	4.969	*1.800*		*800*	25	*500*
Diaconale noodhulp				*200*	2.217	*500*
Overige opbrengsten diaconaal/missionair werk					-	
Collecten van niet-diaconale aard					-	
Giften van niet-diaconale aard					850	
Door te zenden Noodhulp van niet-diaconale aard						
Overige opbrengsten van niet-diaconale aard						*2.000*
Niet-kerkelijke subsidies						
Diaconaal plaatselijk	3.974-	*1.700-*	10-	*500-*	2.156-	*7.000-*
Diaconale aard (regionaal/landelijk)	-				250-	
Diaconale aard (wereldwijd)	5.001-	*1.800-*		*800-*	25-	*500-*
Diaconale noodhulp	507-			*200-*	2.217-	*500-*
Zending en evangelisatie						
Overige opbrengsten diaconaal/missionair werk					-	
Collecten van niet-diaconale aard					-	
Giften van niet-diaconale aard					850-	
Overige opbrengsten van niet-diaconale aard				*300*		
Rente	330			*150*	108	
Opname Centrale Diaconie						
Totaal ontvangsten	**6.967**	***6.000***	**1.957**	***3.000***	**8.629**	***5.000***
SALDO	**1.932**	***4.440-***	**988-**	***400-***	**2.960**	***250-***

Bijlage I-ii. Overzicht per wijkcombinatie

	Binnenstad Lukaskerk		Bethlehemgemeente		Buurtgemeente Laak	
UITGAVEN	**Realisatie**	**Begroting**	**Realisatie**	**Begroting**	**Realisatie**	**Begroting**
Saldo ondersteuningen personen en terugontvangsten	380	*1.700*	11.169	*4.100*		
Maatschappelijk werk/gezinsverzorging	270	*1.850*	660	*4.600*		
Ouderenwerk	1.000	*900*	3.177	*8.300*		
Vakantiekosten doelgroep	955	*1.250*	4.608	*1.500*		
Bezoekwerk	261					
Jeugdwerk			2.000	*3.800*		
Overige kosten diaconaal werk plaatselijk		*800*	136	*10.300*		
Kerkdiensten	340	*800*	2.185	*50*		
Vrijwilligerskosten	541	*2.100*	10	*100*		
Bureaukosten	1.600	*280*	583	*875*		
Kerktelefoon			850			
Overige kosten						
Bankkosten	306	*200*	781	*800*		
Aanvullende bijdragen op doorzendcollecten						
Overige bijdragen regionaal/landelijk						
Overige bijdragen wereldwijd	1.079					
Totaal uitgaven	**6.732**	***9.880***	**26.160**	***34.425***	-	-

ONTVANGSTEN	**Realisatie**	**Begroting**	**Realisatie**	**Begroting**	**Realisatie**	**Begroting**
Collecten in kerkdiensten t.b.v. wijkdiaconie	1.253	*2.500*	16.029	*32.600*		
Giften	3.700	*2.000*	2.726			
Diaconaal plaatselijk	1.712	*1.000*	9.837	*7.500*		
Diaconale aard (regionaal/landelijk)	385		7.412			
Diaconale aard (wereldwijd)	1.064	*1.100*	13.772			
Diaconale noodhulp	1.785		13.596			
Overige opbrengsten diaconaal/missionair werk	1.076		6.983	*8.000*		
Collecten van niet-diaconale aard	30					
Giften van niet-diaconale aard			440			
Door te zenden Noodhulp van niet-diaconale aard						
Overige opbrengsten van niet-diaconale aard			105			
Niet-kerkelijke subsidies						
Diaconaal plaatselijk	1.714-	*1.000-*	9.837-	*7.500-*		
Diaconale aard (regionaal/landelijk)	266-		7.412-			
Diaconale aard (wereldwijd)	1.479-	*1.100-*	13.772-			
Diaconale noodhulp	1.446-		13.596-			
Zending en evangelisatie						
Overige opbrengsten diaconaal/missionair werk			6.983-	*8.000-*		
Collecten van niet-diaconale aard	30-					
Giften van niet-diaconale aard			440-			
Overige opbrengsten van niet-diaconale aard			105-	*100*		
Rente						
Opname Centrale Diaconie		*5.380*	8.426			
Totaal ontvangsten	**6.068**	***9.880***	**27.181**	***32.700***	-	-
SALDO	**664-**	-	**1.021**	***1.725-***	-	-

Bijlage I-ii. Overzicht per wijkcombinatie

Totaal

UITGAVEN	Realisatie	Begroting
Saldo ondersteuningen personen en terugontvangsten	24.115	*15.750*
Maatschappelijk werk/gezinsverzorging	3.359	*14.100*
Ouderenwerk	7.489	*13.250*
Vakantiekosten doelgroep	9.758	*7.650*
Bezoekwerk	261	*400*
Jeugdwerk	5.518	*8.600*
Overige kosten diaconaal werk plaatselijk	5.730	*19.250*
Kerkdiensten	8.624	*6.300*
Vrijwilligerskosten	746	*2.400*
Bureaukosten	2.768	*4.205*
Kerktelefoon	1.445	*1.400*
Overige kosten	3.231	-
Bankkosten	3.772	*2.590*
Aanvullende bijdragen op doorzendcollecten	1.271	-
Overige bijdragen regionaal/landelijk	1.000	*800*
Overige bijdragen wereldwijd	1.179	*1.200*
Totaal uitgaven	**80.266**	***97.895***

ONTVANGSTEN	Realisatie	Begroting
Collecten in kerkdiensten t.b.v. wijkdiaconie	41.461	*48.950*
Giften	25.400	*13.450*
Diaconaal plaatselijk	36.107	*29.600*
Diaconale aard (regionaal/landelijk)	8.001	-
Diaconale aard (wereldwijd)	44.250	*11.700*
Diaconale noodhulp	30.697	*700*
Overige opbrengsten diaconaal/missionair werk	11.685	*8.500*
Collecten van niet-diaconale aard	28.341	-
Giften van niet-diaconale aard	1.290	-
Door te zenden Noodhulp van niet-diaconale aard	-	-
Overige opbrengsten van niet-diaconale aard	105	*2.000*
Niet-kerkelijke subsidies	13.949	-
Diaconaal plaatselijk	43.853-	*28.700-*
Diaconale aard (regionaal/landelijk)	7.928-	-
Diaconale aard (wereldwijd)	42.853-	*11.700-*
Diaconale noodhulp	29.438-	*700-*
Zending en evangelisatie	250-	-
Overige opbrengsten diaconaal/missionair werk	11.173-	*8.500-*
Collecten van niet-diaconale aard	28.341-	-
Giften van niet-diaconale aard	1.290-	-
Overige opbrengsten van niet-diaconale aard	105-	*400*
Rente	1.312	*500*
Opname Centrale Diaconie	12.926	*19.730*
Totaal ontvangsten	**90.293**	***85.930***
SALDO	**10.027**	***-11.965***

BIJLAGE II

OVERZICHT BELEGGINGEN

Bijlage II. Overzicht beleggingen

Beleggingen (marktwaarde)

	31-12-2023	31-12-2022
Beursgenoteerde fondsen		
iShares MSCI EM SRI UCITS ETF	2.364.023	
iShares MSCI World SRI UCITS ETF	17.023.964	
Aegon European ABS Fund	5.891.492	
Xtrackers II EUR Corporate Bond SRI PAB UCITS ETF	6.152.023	
JPMorgan USD Emerging Markets Sovereign Bond UCITS ETF	3.879.057	
Robeco Capital Growth Funds - High Yield Bonds	3.824.871	
Totaal beursgenoteerd	39.135.429	40.266.441
Niet beursgenoteerde beleggingen		
Certitudo lening	-	2.455.500
Certitudo vastgoedfondsen (deelnemingen)	880.300	880.300
Lening PKN Hydepark	381.000	381.000
Sectie 5 NL Woningfondsen	446.140	470.032
Goldman Sachs Dutch Residential Mortgage Fund	6.427.923	2.809.573
Lening Leger des Heils Woonvermogen	1.000.000	1.000.000
Achmea Dutch Health Care Fund	3.236.325	3.448.171
Forward Business Parks	21.609	
SUSI Energy Fund	2.832.282	3.103.574
Totaal alternatieven	15.225.579	14.548.150
Liquide middelen t.b.v. beleggingen		
Northern Trust	446.707	-
ABNAmro MeesPierson	127.328	333.877
Caceis	-	32.352
Totaal liquide middelen t.b.v. beleggingen	574.036	366.229
Subtotaal beleggingen bij IBS	54.935.044	55.180.820
Beleggingen niet bij IBS		
Oikocredit - Den Haag Zuidwest (Combinatie I)	56.775,97	56.776
Van Lanschot Fonds van Reenen	85.139	81.179
Liquide middelen t.b.v. beleggingen	50.182	46.019
Totaal beleggingen niet bij IBS	192.097	183.974
Totaal generaal	**55.127.141**	**55.364.794**

In de rapportage van IBS zijn naast bovengenoemde beleggingen ook opgenomen de vastgoedbeleggingen (eigen panden) en enkele leningen. Onderstaand een aansluiting met de rapportage van IBS per 31 december 2023:

Subtotaal beleggingen bij IBS	54.935.044	55.180.820
Vastgoedbeleggingen eigen panden	6.689.000	5.119.000
Aankoop Van de Spiegelstraat 9 nog niet bij IBS	1.000.000-	
Opgelopen rente (niet in jaarrekening)		5.990
Totaal conform rapportage IBS	**60.624.044**	**60.305.810**

BIJLAGE III

SPECIFICATIE ONROEREND GOED

Bijlage III. Overzicht en exploitatie onroerende zaken

Waardering en onderhoudsvoorziening

	Boek-waarde 1-1-23	Aankopen / verkopen / mutaties	Af-schrijving	Boek-waarde 31-12-23	Ver-zekerde waarde	Onder-houds-voorz. 1-1-23	Dotatie /vrijval	Ont-trekking	Onder-houds-voorz. 31-12-23
Diaconale panden									
Van Baerlestraat 111,113,117	57.010	376.990		434.000	870.000	23.177	13.862	756-	36.283
Parkstraat 32	-	2.513.000		2.513.000	3.560.000	399.608	28.670	31.770-	396.508
Thomas Schwenkestraat 28-30	40.000	510.000		550.000	2.190.000	108.672	14.197	40.270-	82.599
Hooftskade 86-89	510.087	342.913		853.000	1.660.000	-	13.289	6.194-	7.095
Schoolstraat 18, 18a t/m c	-	1.465.000		1.465.000	1.330.000	124.118	1.685		125.803
Totaal	607.096	5.207.904	-	5.815.000	9.610.000	655.574	71.703	78.990-	648.288
Installaties									
Van Meursstraat 1, 1b airco	3.229		808	2.421					
Parkstraat 32 zonnepanelen	18.210		2.601	15.609					
Totaal	21.438	-	3.409	18.029					
Vastgoedbeleggingen									
Conradkade 62	953.000	362.000	-	1.315.000	950.000	7.637	6.860		14.497
Frankenslag 162-164	1.843.000	67.000	-	1.910.000	1.620.000	-	22.038	18.554-	3.484
Hendrik van Deventerstraat 45	315.000	25.000	-	340.000	840.000	6.195	6.916		13.111
Jonckbloetplein 16-17-24	445.000	15.000	-	460.000	*(via VVE)*	40.087	7.155	3.386-	43.856
Rozenburgstraat 7, 7a t/m d	643.000	101.000	-	744.000	1.100.000	4.769	16.103	20.872-	0
Torenstraat 35a	920.000	-	-	920.000	1.046.000		10.000		10.000
Van de Spiegelstraat 9	-	1.000.000	-	1.000.000	2.331.000		10.000		10.000
Totaal	5.119.000	1.570.000	-	6.689.000	7.887.000	58.688	79.072	42.812-	94.948
Totaal	5.768.973	6.777.904	6.818	12.540.059	17.497.000	714.262	150.775	121.802-	743.235

Exploitatie	Huren (incl. service-kosten)	Kortingen	Af-schrijving	Dotatie groot onderhoud	Overig onderhoud	Beheer en exploitatie	Ver-zekering	Heffingen	Resultaat
Diaconale panden									
Van Meursstraat 1, 1b airco	50.382		808		1.793	2.445	112	297	44.928
Van Baerlestraat 111,113,117	44.401			13.862	1.099	1.068	832	1.583	25.958
Parkstraat 32	337.695	269.025	2.601	28.670	3.660	4.967	4.347	11.262	13.163
Thomas Schwenkestraat 28-30	52.987	3.138		14.197	18.961	3.693	2.666	1.943	8.389
Hooftskade 86-89	67.092			13.289	8.012	4.606	2.451	1.811	36.921
Schoolstraat 18, 18a t/m c	55.863			1.685	4.655	4.705	1.639	3.357	39.822
Totaal	608.419	272.163	3.409	71.703	38.180	21.483	12.046	20.253	169.181
Vastgoedbeleggingen									
Conradkade 62	45.928			6.860	2.898	1.471	1.130	1.701	31.868
Frankenslag 162-164	88.481			22.038	2.627	1.860	2.049	1.617	58.289
Hendrik van Deventerstraat 45	39.144			6.916	886	236	850	1.316	28.941
Jonckbloetplein 16-17-24	90.856			7.155	14.875	8.729		1.718	58.379
Rozenburgstraat 7, 7a t/m d	48.468			16.103	2.363	4.024	1.140	2.666	22.172
Torenstraat 35a	40.500			10.000	123.202	10.078	741	2.875	106.396-
Van de Spiegelstraat 9				10.000	78.720	113.092	315	332	202.459-
Projectontwikkeling						98.237			98.237-
Totaal	353.377	-	-	79.072	225.573	237.727	6.225	12.224	207.444-
Totaal	961.796	272.163	3.409	150.775	263.753	259.210	18.271	32.477	**38.263-**

BIJLAGE IV

SPECIFICATIE STEK-PROJECTEN

Bijlage IV. Specificatie Stek-projecten

	Totale lasten 2023	Bijdrage Diaconie 2023	Begrote bijdrage Diaconie 2023	Bijdrage Diaconie 2022
	€	€	€	€
Diaconaal werk in de wijken				
De Paardenberg	323.943	264.905	210.600	198.242
Buurt-en-kerkhuis Bethel	266.055	174.017	196.000	174.446
Buurt-en-Lukaskerk	160.304	84.519	95.700	85.880
Buurt-en-kerkhuis Shalom	148.831	92.614	113.700	118.327
Diac. opbouwwerk Haagse Hout	66.242	66.242	69.000	45.143
Bovenwijks diaconaal advieswerk	36.721	36.721	37.800	31.024
Ouderenwerk	168.367	89.386	143.800	102.279
Diaconaal werk in de wijken totaal	**1.170.463**	**808.405**	**866.600**	**755.341**
Armoedebestrijding				
Financiële hulpverlening	390.088	327.741	312.600	331.109
Den Haag geeft warmte	-	-		3.906
Baby Bullen Bank	31.277	26.733	18.500	20.503
Kies!	118.641	35.592	35.200	28.884
Straatpastoraat, coördinatie vrijwilligers	45.671	19.221	23.700	22.435
Diverse armoedeprojecten	8.286	7.771	10.400	14.897
Armoedebestrijding totaal	**593.963**	**417.057**	**400.400**	**421.733**
Vluchtelingen en mensen zonder papieren				
Wereldhuis	328.751	113.459	88.100	146.679
De Halte	132.574	78.794	96.500	68.818
Kariboe Bibi	85.219	79.747	76.300	85.681
Vluchtelingen en mensen zonder papieren totaal	**546.544**	**272.000**	**260.900**	**301.177**
Kinderen en jongeren				
JONG Transvaal/Schilderswijk	225.266	60.344	67.500	59.711
Kinderwinkel	262.684	108.665	101.300	73.389
StekJong	221.411	109.100	109.100	109.800
Kinderen en jongeren totaal	**709.361**	**278.109**	**277.900**	**242.900**
Overige projecten				
Vrijwilligersbeleid en advies	87.739	87.739	93.400	96.122
HUB Geloof in Den Haag	-	-	-	2.204
Mediatheek De Bovenkamer	14.767	14.757	12.000	13.666
Dialoogprojecten	-	-	-	1.699
Overige projecten totaal	**102.506**	**102.496**	**105.400**	**113.690**
Totaal Generaal	**3.122.837**	**1.878.067**	**1.911.200**	**1.834.842**
Lagere besteding basisbudget		**23.904**		
Lagere besteding extra budget Shalom		**9.229**		
Totaal		**1.911.200**		

BIJLAGE V

OVERZICHT BIJDRAGEN EN SUBSIDIES NAAR BESTEMMING

Bijlage V. Overzicht bijdragen en subsidies van Diaconale gelden naar bestemming

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Landelijke bestemming:			
Diaconaal quotum	90.479	66.000	71.954
Verdubbeling collecten i.v.m. noodhulp	41.756	20.000	44.970
Totaal landelijke bestemming	132.235	86.000	116.925
Stadsbreed:			
Projecten Stek stadsbreed	991.169	1.022.200	1.050.820
Oecumenisch Aandachtscentrum	29.788	31.100	29.788
Kerk in Den Haag	25.015	25.000	24.267
St. Straatpastoraat	20.000	20.000	19.000
Fonds voor ontwikkeling en Vernieuwing	-	11.400	11.345
SIV	4.000	4.000	3.500
Overige incidentele subsidies	1.879	2.000	-
Totaal bijdrage stadsbreed	**1.071.851**	**1.115.700**	**1.138.720**
Stadswijk:			
Activiteiten:			
Den Haag Zuid-West	151.869	163.850	169.223
West: Bergkerk, Maranathakerk	184.579	215.550	185.633
Drieklank: Marcuskerk	445.150	396.040	339.317
Haagse Hout	74.855	99.900	51.231
Centrum	91.252	105.580	88.585
Bethlehemgemeente	26.160	34.425	26.996
Buurtgemeente Laak	-	6.600	2.137
Afrondingen wijkbegrotingen		325	
Uitgaven (in) wijken	973.864	1.022.270	863.122
Totaal bijdrage stadswijk	**973.864**	**1.022.270**	**863.122**
Totaal activiteitenlasten	**2.177.950**	**2.223.970**	**2.118.766**

Zie volgende bladzijden voor nadere uitsplitsing projecten Stek stadsbreed en wijkdiaconieën.

Bijlage V. Overzicht bijdragen en subsidies van Diaconale gelden naar bestemming

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Nadere uitsplitsing projecten Stek en wijkdiaconieën:			
Projecten Stek stadsbreed			
Bovenwijks diaconaal advieswerk	36.721	37.800	31.024
Financiële hulpverlening	327.741	312.600	331.109
Den Haag geeft warmte	-	-	3.906
Baby Bullen Bank	26.733	18.500	20.503
Straatpastoraat, coördinatie vrijwilligers	19.221	23.700	22.435
Diverse armoedeprojecten	7.771	10.400	14.897
Signalering	-	-	-
Wereldhuis	113.459	88.100	146.679
De Halte	78.794	96.500	68.818
Kariboe Bibi	79.747	76.300	85.681
StekJong	109.100	109.100	109.800
Ouderenwerk	89.386	143.800	102.279
Vrijwilligersbeleid en advies	87.739	93.400	96.122
HUB Geloof in Den Haag	-	-	2.204
Mediatheek De Bovenkamer	14.757	12.000	13.666
Dialoogprojecten	-	-	1.699
Totaal	***991.169***	***1.022.200***	***1.050.820***
Projecten Stek in de wijken en wijkdiaconieën			
Zuid-West			
Buurt-en-kerkhuis Shalom	92.614	113.700	118.327
Kies!	35.592	35.200	28.884
Bijdrage voormalig Fonds Den Danser	500	-	450
Wijkexploitatie	23.163	14.950	21.562
Totaal	***151.869***	***163.850***	***169.223***
West			
Buurt-en-kerkhuis Bethel	174.017	196.000	174.446
Wijkexploitatie Maranathakerk	2.602		2.951
Wijkexploitatie Bergkerk	7.959	19.550	8.236
Totaal	***184.579***	***215.550***	***185.633***
Drieklank			
Paardenberg	264.905	210.600	198.242
Kinderwinkel	114.865	107.500	78.890
JONG Transvaal/Schilderswijk	60.344	67.500	59.711
Wijkexploitatie	5.035	10.440	2.475
Totaal	***445.150***	***396.040***	***339.317***

Bijlage V. Overzicht bijdragen en subsidies van Diaconale gelden naar bestemming

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Haagse Hout			
Diac. opbouwwerk Haagse Hout	66.242	96.500	45.143
Wijkexploitatie Christus Triumfatorkerk	2.945		1.780
Wijkexploitatie Duinzichtkerk	5.669	3.400	4.308
Totaal	***74.855***	***99.900***	***51.231***
Centrum			
Buurt & Lukaskerk	84.519	95.700	85.880
Wijkexploitatie	6.732	9.880	2.705
Totaal	***91.252***	***105.580***	***88.585***
Bethlehemkerk	***26.160***	***34.425***	***26.996***
Buurtgemeente Laak			
Exploitatie diaconie Laak	-	-	2.137
Onttrekking Fonds in Laak	-	6.600	-
Totaal	***0***	***6.600***	***2.137***
Totaal	**973.864**	**1.021.945**	**863.122**

BIJLAGE VI

RECAPITULATIE STEK-BUDGET PROJECTEN EN ORGANISATIELASTEN

Bijlage VI. Recapitulatie budget Stek projecten en organisatielasten

Het budget voor Stek wordt besteed aan Stek-projecten en aan werkzaamheden van Stek-medewerkers voor de Diaconie. Naast het basisbudget was er extra budget voor Buurt-en-kerkhuis Shalom. In onderstaand overzicht is een en ander zichtbaar gemaakt.

	Realisatie **2023**	Begroting **2023**	Realisatie **2022**
Basisbudget Stek	2.050.000	2.050.000	2.025.000
Waarvan t.b.v. projecten	1.889.300	1.889.300	1.862.900
Waarvan t.b.v. organisatiekosten	160.700	160.700	162.100
Uitsplitsing projecten			
Basisbudget	1.889.300	1.889.300	1.862.900
Extra budget Buurt-en-kerkhuis Zuidwest	12.671	21.900	15.342
Totaal, cf toelichting staat van baten en lasten, post 4.2 (pag.24)	1.901.971	1.911.200	1.878.242
Werkelijke projectlasten, cf specificatie Stek-projecten in bijlage IV	1.878.067	1.911.200	1.834.842
Verschil verrekend via exploitatie Stek, bestemmingsfonds Diaconie	23.904	-	43.400
Uitsplitsing organisatiekosten			
Basisbudget	160.700	160.700	162.100
Doorberekening personeelslasten	131.256	122.800	114.520
Resteert voor overige organisatiekosten	29.444	37.900	47.580

De organisatiekosten bestaan uit doorberekende personeelslasten en overige organisatie-kosten. De personeelslasten worden o.b.v. werkelijke uren maal kostprijs doorbelast, op grond van een overeenkomst kostenverdeling. De overige organisatiekosten betreffen werkplekkosten. kosten boekhoudpakket e.d.